

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Domnitori — călători.

Sibiu, 13 Maiu n.

Ingrămădiți în timpul din urmă cu chestiuni de caracter bisericesc și școlar, căroră, conform menițiunii ziariului nostru, datori suntem să le dăm preferință: am rămas înderēt cu espunerea unor evenimente politice de mare însemnătate, petrecute tot în timpul din urmă. Înțelegem călătoria Impăratului Vilhelm al Germaniei la Roma, și călătoria Regelui Eduard al Angliei la Roma, la Paris și Lisabona.

Visitelor acestora li-s'a dat mare însemnătate politică; și mai ales primirea Impăratului Vilhelm la Roma a fost cordială din cale afară. Ziarele italiene au consacrat lungi articoli elogiști acestui eveniment, și n'au avut cuvinte destul de alese și de frumoase pentru a lăuda calitățile personale ale Impăratului german, care a făcut vizită și Papei, lăsând și în Vatican cele mai bune impresiuni în urma sa.

Tot așa a fost primit la rîndul seu și Regele Angliei, la Roma și la Paris, și mai ales la Paris, unde populațiunea s'a entusiasmat mult de onorul ce i-s'a făcut, putend saluta pe pămîntul Franței pe capul încoronat al Marei-Britanii.

Importanța acestor călătorii și vise de domnitori nu reșede însă atât în primirea ce li-s'a făcut din partea populațiunii statelor onorate cu înalta lor vizită, cât mai ales în faptul, că și unul și altul dintră domnitorii numiți, făcend drumul la Roma, au ocolit Viena, și n'au cătat să deie față și cu domnitorul nostru, pentru a lăsa urme de convingere și în populațiunea monarhiei noastre, că raporturile de bună prietinie din trecut există și astăzi între monarhia noastră și Germania, cum și între monarhia noastră și Anglia. Ear' întrelăsarea acestui lucru dă ansă la bănueli și la presupuneri, că cele două mari puteri europene, ai căror domnitori au întreprins călătorii la Roma și Paris, nu mai pun prețul de mai nainte pe prietinia monarhiei noastre și nu mai au trebuință de ea. De aci tonul amărit, în care a scris presa vieneză despre aceste călătorii de domnitori.

Revenind acum asupra scopului acestor visite, trebuie să remarcăm, că visele regelui Eduard al Angliei sunt explicate din toate părțile, întâu ca făcute în interesul ameliorării raporturilor politice dintră Anglia și statele vizitate, și pentru deșteptarea simpatiei între popoarele până aci cu sentimente ostile, de când cu războiul purtat în contra Burilor, pe partea căroră se pusese războiul între popoarele Europei; ear' în special călătoria la Paris, e explicată ca făcută pentru netezirea terenului în scopul visei pe care în curend o va face nepotul seu, Iapăratul Germaniei, la Paris, ștergend prin această și ultima urmă de dușmănie și neînțelegere dintră poporul francez și cel german.

Negreșit, că o eventuală intimitate în raporturile politice dintră Germania și Franța n'ar pute să fie pe placul Austro-Ungariei, care și-ar perde în acest cas cu desăvîșire importanța și rolul ce-l avea în tripla alianță, ba și-ar pierde rostul preste tot și tripla alianță,

în actuala ei formațiune, în care și astăzi monarhia noastră, precum preste tot în concertul puterilor mari europene, nu are de căt — un rol pasiv.

Dacă deci, pe lângă întărirea raporturilor de bună prietinie dintră Germania și Italia, va mai urma, după cum se crede, în curend și visita de extremă însemnătate politică pe care Impăratul Vilhelm al Germaniei o va face la Paris: putem să ne așteptăm la mari schimbări în raporturile actuale internaționale, astăzi existente între statele europene, schimbări, cari, durere, se vor face în detrimentul monarhiei noastre, și neluându-se în seamă interesele ei vitale.

Ear' la acesta, dacă ar fi să se întemple, — și posibil e că se va întempla, — cine poartă vina? Gălăgioșii noștri din parlament, cari cu atitudinea lor, dușmănoasă față de Domnitor, dușmănoasă față de casa domnitoare, dușmănoasă față de naționalități și față de totă lumea, au sdruncinat cu desăvîșire vaza și creditul monarhiei austro-ungare.

Dar' gânditu-s'au ei vr'odată la așa ceva?!

Maiestatea Sa Monarchul a sosit luni seara la Budapesta, unde va rămâne până la 20 Maiu, când va merge earăși la Viena. *Cercurile politice din Budapesta așteptă de la prezența M. Sale în capitala țării limpederea situației încurcate.*

Serviciul de doi ani. Ziariul Zeit de la Viena are informațiune, că ministrul comun de război a primit îndrumare de la preafăltul loc, să elaboreze proiect de lege despre reducerea serviciului activ militar de la trei la doi ani. Proiectul va fi prezentat parlamentelor la toamnă. Tot numitul ziaru ne spune, că reforma acesta nu va aduce nici o ușurare în sarcinile publice, ci chiar din contră, spelele reclamate de susținerea miliției se vor înmulți la an cu o sută de milioane.

De necreșut. Membrii de naționalitate slovacă ai congregației din comitatul Liptau vorbiau în adunările municipale în limba lor maternă, amăsura dreptului garantat în privința acesta în legea de naționalități. Congregațiunea însă a adus hotărîre, că numai acelora dintră membrii slovaci li-se permite să vorbească în limba maternă, cari nu știu ungurește; ceilalți sunt datori să vorbească în limba magiară. Slovaci au apelat hotărîrea acesta, care se pune de-asupra legii, la ministrul de interne, ear' acesta, după cum scrie „Egyetértés”, zilele acestea a încuviințat hotărîrea!

Din Croația. Se agravează rău situația în Croația. Zilele trecute s'au găsit la un advocat proclamațiuni revoluționare, tipărite în scopul de a fi împărțite printre populațiunea de la țară. Astăzi earăși ne aduce știre firul telegrafic, că la Sisek mulțimea a demolat o cafenea, a spart ferestrele la locuința primarului și a voit să demoleze gara, dar' a aflat-o păzită de miliție. Un redactor a fost arestat pentru un articol agitatoric, precum și alte arestări sunt la ordinea zilei, ear' turbările se țin lant și nemulțămirea crește mereu. De ce? Pentru-că Croații se vîd atacați în drepturile lor naționale prin aceea, că li-se impune limba magiară și stégul ungureșc, — mai ales la căile ferate și la celelalte instituțiuni de stat, — ceea-ce e contrar pactului legat la timpul seu întră Croația și Ungaria, — zic ei.

Hirotonirea Preasfîntei Sale episcopului Ioan I. Papp.

Drept întregire a celor publicate în numărul 45 al ziariului nostru, despre actul hirotonirii P. S. Sale Ioan, episcopul diecesei Aradului, — dăm astăzi vorbirea rostită din partea P. S. Sale la primirea toiașului arhieresc, înmanat prin Escelenția Sa Metropolitul Ioan Metianu. Vorbirea a fost următoarea:

Preasfînt sinod arhieresc!

Representanța clerului și poporului din eparchia Aradului întrunită la 30 Ianuaru a. c. în sinod eparchial estraordinar, m'a distins cu deosebita ei încredere alegend-mă de episcop pentru această eparchie veduvită.

Acest vot al alegătorilor, al bisericii vii, eu l'am privit de o arvună a logodnei duhovnicești, de un simbol al inelului, care miresa fl oue logodnicului ei, și acestui vot, la rëndul meu și eu am dat rëndul prin aceea, că în prezența mandatarului Escelenției Vostre, domnule arhieriscop și metropolit, și în prezența publicului adunat în sfînta biserică am declarat sərbătorește, că mă supun cu resignațiune voinței Celui Preafălt și primesc alegerea; și prin această declarațiune solemnă am dat și eu bisericii vii, clerului și poporului din veduvita noastră eparchie o arvună a logodnei duhovnicești, întocmai cum mirele dă miresei sale inelul de logodnă.

Acastă logodnă însă s'a făcut desăvîșită numai prin censurarea canonică a alegerii mele din partea preasfîntului sinod episcopesc și deosebi prin preafăltă sancționare a acestei alegeri din partea preafăltosului nostru împărat și rege apostolic Francisc Iosif I, cari forme constituționale și canonice îndeplinindu-se, astăzi am primit și preasfîntul dar al arhieriei și am devenit mirele încununat al eparchiei noastre aradane.

Vedend-mă astfel încununat cu mărire și cinste, și aducend-mi aminte că în trépta diaconiei de câte-ori mă pregăteam spre liturgisire și deosebi când îmbrăcam ornatele diaconiei, ori preoției, mă rugam conform ritualului: „Bucura-se va sufletul meu întru Domnul”, de astăzi începend cuvine-mi-se să zic: „Să se bucure sufletul meu întru Domnul, că m'a îmbrăcat în vestmântul mântuirii, cu haina veseliei m'a îmbrăcat, ca unui mire mi a pus mie cunună și ca pe o mireasă m'a îmbrăcat cu podobă”.

Îmbrăcat astfel cu podobe, încununat cu mărire și cu cinste și investit cu toiașul arhieresc, vîd și în mine, precum am vîdut în toți antecesorii mei, împlinite cuvintele apostolului ginților, din cartea către Evrei cap. V. v. 1. „că tot arhierul, care din ómeni se ia, pentru ómeni se pune, spre cele ce sunt către Dumnezeu, ca să aducă daruri și jertfe pentru păcate”, dar' vîd împlinit și adevêrul de care mărturisesc cuvintele celui apostol la versul 4 și 5 din aceeași carte, că adevă: „nime singur nu-și ia șieși acesta cinste, ci cel chemat de Dumnezeu, ca și Aaron” și că nici „însuși Christos nu s'a preamărit însuși pe sine a fi arhieru, ci cela-ce a grăit către dînsul: fiul meu ești Tu, eu astăzi Te-am născut”, vîd adevă eu și o constățm cu toții, că nu eu însuși m'am îmbrăcat cu această mărire, nu eu însuși mi am dat mie acesta cinste, ci biserica vie, clerul și poporul din eparchia Aradului, care m'a ales; precum se constată și aceea, că dintră ómeni fiind luat și eu, pentru ómeni sunt pus, spre cele dumnezeiești, ca să aduc daruri și jertfe pentru păcatele și neștiințele ómenilor, dar' tocmai, că dintră

ómeni sunt luat, că om am fost și om am rămas; tocmai că nu eu însuși mi-am dat mie această cinste, ci mi-a dat-o biserica, care m'a ales, — pe când mi-se veseleşte sufletul și se bucură inima mea de acest dar, care la fôrte puțin muritori le este dat, nu va fi nemotivată nici îngrijirea care cuprinde întréga mea ființă în acest moment de cea mai mare însemnătate pentru mine, dar' și pentru biserica al cărei fiu sunt și al cărei arhieriscop am fost și sunt și al cărei arhieriscop sunt și fiu.

Și în acest moment al emoțiunii mele sufletesti involuntar mi-se reprezintă icóna vulturului, pe care am stat la depunerea jurământului de credință, și aruncand-mi privirea asupra acestei icône, și vedend cetatea zugrăvită pe ea, și știind că aceea icónă reprezintă însași eparchia, a cărei mitră mi-s'a pus astăzi pe cap; când vîd însași eparchia cu tot teritoriul ei reprezentată prin trimișii clerului și ai poporului, cari m'au însoțit și au asistat la actul încununării mele; când mi aduc aminte de S. Evanghelie, care mi-s'a pus pe cap la actul hirotonirii mele întru Episcop, nu pot să nu mi dau seamă de neajunsurile mele personale în raport cu greutățile păstoririi; și nu pot să nu cuget asupra greutății sarcinei primite asupra umerilor mei; deci în consecință nu pot să nu mă întreb cu Psalmistul c. 115 v. 3. „Ce voi răspândi Domnului pentru toate câte mi-a făcut mie”; cum voi pute să satisfac așteptărilor și trebuințelor eparchiei; cum voi pute purta jugul apostoliei Domnului, ca acela să-mi fie plăcut și sarcina ușoră?

Ași pute răspunde în general: că'mi voiu întocmi totă mintea, cugetarea și simțirea mea astfel, ca învățăturile lui Christos să le observ și eu și să fac a se observa de către toți credincioșii concreduți păstoriei mele, dar' cuvine-mi-se să mă acomodez cuvintelor prorocului și împăratului David, prin cari mi-se zice și mie ca și fie-cărui muritor: „Jertfește lui Dumnezeu jertfă de laudă și dă celui prea înalt rugile tale și mă chiamă pe mine în ziua necazului tîu și te voiu scote și tu mă vei preamări” Ps. 49 v. 14, — dar' deosebi mi-se impune să observ cuvintele de învățătură ale Sf. Apostol și evangelist Luca: „Să fie mijlocele vostre încinse și făcliile aprinse”, cuvinte de învățătură acestea, cari sună pentru toți căți s'au dedicat sarcinei apostoliei Domnului.

Dar' mă întreb eu: „cu ce să încing mijlocul meu și ce oleu să aprind în făclia mea?”

Mijlocul meu nu-l voiu pute încinge cu arme mai blânde și mai puternice dar' și mai resistibile, de căt cu armele cu cari s'au încins și s'au luptat toți apostolii și următorii Domnului, cu armele, cari se reprezintă și prin cele trei riuri, ce le vîd zugrăvite pe icóna vulturului, pe care am stat la mărturisirea credinței, adevă că armele învățătorei creștine, cari sunt: credința, dragostea și nădejdea creștină; ear' în făclia minții și a inimei nu voiu pute aprinde nici oleu mai curat, nici mirismă mai binemiroșitoare, de căt acel oleu și aceea mirismă, pe care apostolul nemurilor o recomandă lui Timoteiu, pe care l'a lăsat de episcop la Efes, cu cuvintele: „Fii credincioșilor exemplu cu cuvîntul, cu viață, cu dragostea, cu duhul, cu credința și cu curățenia”. Cartea I. cap. IV, v. 12.

Dând acest prinos de mulțămită ca și rëndul la felicitarea Escelenției Tale, înalt-preasfînt domnule arhieriscop și metropolit, și ca o programă de viață în păstoria turmei mele cuvîntătoare, îndemnătă mie simt să mai ating, că prin alegerea, întărirea și hirotonirea mea întru episcop, devenind eu nu numai

episcopul Aradului ca și unei părți din provincia noastră metropolitană, ci devenind și al treilea ierarh în metropolia noastră și ca atare și membru al preasfințitului sinod episcopesc, sunt conștii atât de drepturile mele sfinte, cât și de chemarea mea sublimă, și în această privință mă voi conduce de sfatul apostolului nămurilor din cartea către Romani cap. XII. v. 10.: „cu dragoste frățească unul pe altul iubind, unul pe altul cu cinstea întrecând. Binecuvântați pe cei ce vă gonesc pe voi, binecuvântați și nu-i blăstămați. Bucurați-vă cu cei ce se bucură și plângeți cu cei ce plâng, una întră voi gândind“.

Urmând astfel, voi pute cu înlesnire conlucra împreună cu preasfințitul sinod spre a satisface intereselor mari ale bisericii: de a păzi și apara unitatea credinței întru legătura păcii.

Conferențele învățătoarești.

— Cercul Sibiu. —

— Raport special. —

Sedința III.

— 24 April v.

Sedința a III. s'a deschis la orele 3 p. m. punându-se la ordine „Planul orelor pentru școle cu 2 învățători“, elaborat de învățătorii din Arpașul-inf. și Sebeșul-sup. Planul prezentat de inv. N. Vas din Arpașul-inf. pentru cl. II. cursurile III., IV., V. și VI. a produs vie discuțiune. Observări meritorice a făcut recensentul D. Lăncrăjan, combatându-l, că n'ar fi tocmai corespunzător; a mai luat parte la discuțiune inv. I. Stoica, Ș. Cioran, C. Hămbășan, T. Căliman, T. Măhăra și C. Popa; cesti din urmă au pretins ștergerea din plan a orelor de exerciții intuitive, fiind luate în plan pentru ele ore separate, ceea ce e contra principiilor pedagogice, deoarece intențiunea nu e obiect de învățământ de sine stătător, ci numai un principiu metodic, de altă parte intențiunea se face la toate obiectele de învățământ.

Preste acest plan, care nu se putea îndrepta în plenul ședinței, conferința trece la ordinea zilei.

După o scurtă pauză de câteva minute se schițează pe tablă „Planul orelor de la școală cu 2 inv. pentru cl. I. (curs. I. și II.), de învățătorii din Sebeșul-sup. Recensentul oficios al conferinței D. Lăncrăjan dându-și părerea asupra lui, constată, că e bine lucrat, numai cât ora de Luni de la 8—9, unde cursul I. e pus să asculte la al II. studiul Religiei, se face invers, altfel e deplin mulțumit. Aceeași observare o face și membrul Iosif Stoica, Eug. Popescu pretinde a se pune în plan la cursul II. și o oră de Geografie. Teofil Căliman e de părere să se pună și o oră de desen. Toma Măhăra încă e mulțumit cu planul, constatănd, că e făcut după principiul concentrațiunii, dar e contra orei de Geografie, care se poate face în cursul II și pe baza cărții de lectură.

După deslușirile date și din partea președintelui, se enunță, că acest plan e bine compus și îndreptându-se după observările făcute se aprobă.

Cu aceste ședința se ridică la orele 6¹/₂ séra.

Sedința IV.

— 25 April v.

Primul obiect al acestei ședințe începute la orele 8 dimineața a fost statorirea planului de ore pentru școle cu 3 inv., compus de învățătorii din Boița și Sadu.

Referentul Eug. Popescu îl schițează pe tablă și ne indică principiile de cari au fost conduși la compunerea lui. Acest plan după puține observări făcute de membrii: S. Borțan, Ș. Cioran, T. Căliman și recensentul A. Barbu, se află bun și se aprobă.

Aprupe întreg timpul ședinței acesteia l'a consumat tema dată de Ven. Consistoriu:

a) „Cari sunt cauzele, că după atâția ani de frecventare a școlei, și după atâția ani de obligativitate a frecventării se află întră credincioșii bisericii noastre încă un procent atât de mare de analfabeți, și că chiar dintră cei cari au frecventat școala sunt mulți cari în viața practică negliă cu totul scrisul și cetitul sau se feresc a arăta că știu scrie și ceti; și cari sunt mijloacele cele mai potrivite pentru a delătura această stare de lucruri păgubitoare?“

Insărcinați cu această temă au fost 4 învățători, dintră cari I. Modran, I. Pura și N.

Șoldea au și satisfăcut sarcinei primite, după cât timpul li-a stat la dispoziție.

I. Cel dintău, I. Modran, susține în tema sa, că în comuna sa nu sunt nici barem 10% de analfabeți, prin urmare tema aceasta nu s'ar pute potrive la comuna sa natală, ba nici chiar la ținutul Sibiului; crede însă, că vor fi ținuturi unde se poate aplica observarea din tema amintită, și pentru acele află următoarele mijloce de îndreptare:

1. Să se institue învățători stabili și cualificați.

2. Susținătorii școlilor să porțe mai mare grijă de școle și învățători.

3. Să se reediteze „Folia Pedagogică“ și

4. Să se înființeze biblioteci școlare.

Urmându-se astfel, are convingerea că observarea amintită nu s'ar mai pute face la nici un ținut din achidieceșă.

II. Colegul Ioan Pura constată, că într'adevăr sunt multe împrejurări din cauza cărora în viață se negliă scrisul și cetitul, ear' cele pe cari dñsul le cunoște, ar fi următoarele:

1. Lipsa de biblioteci populare, (descriind pe larg însemnătatea acestora).

2. Neinteresarea unora și a altora de afacerile școlare, în fine

3. Crede, că dacă toți preoții și învățătorii și-ar împlini conștientios chemarea, s'ar pute lecuî rēul de sub întrebare.

III. Mebrul Nicolae Șoldea în tema sa e de părere cu privire la acest obiect:

1. Că în școlele populare se pune prea mare preț pe unele obiecte de învățământ, ca: Fizica, Ist. naturală, Ist. patriei, Ist. bisericăscă, rămânând astfel prea puțin timp pentru: Cetire, Caligrafie, scriere dictată și stilistică.

2. Că tinerimea, după ce ese din școală nu se mai ocupă cu scris-cetitul.

3. Că nu avem cărți potrivite și atrăgătoare pentru tinerime.

4. Că părinții nu se îngrijesc a procura cele de lipsă copiilor lor.

5. Că unii copii frecuentăză prea puțin școala.

Pentru delăturarea acestora află de cuviință:

1. Ca în școlele populare să se pună mai mare preț pe cetit și scris.

2. Preoții să țină cu adulții catechisatiune și să țină predici.

3. Să se înființeze biblioteci școlare.

Recensentul acestor trei lucrări, inv. Eugen Popescu, espunând în resumat cuprinsul lor, constată, că deși nu tocmai pe deplin, dar' cea mai mulțumitoare din ele este a colegului Șoldea.

După-ce într'o vorbire mai lungă își desfășură și dl comisariu vederile DSale în acest obiect, dându-se cuvânt membrilor, valorosul nostru membru Moise Frățilă ne spune, că dñsul de-și n'a avut fericirea să fie încredințat cu lucrarea acestei teme, dar' interesul ce l' nutrește față de această cauză l'a îndemnat, ca să se ocupe cu totă serioșitatea de ea și astfel pregătit fiind în această materie, se rogă a i-se da voe să și espună vederile în obiectul pus la ordinea zilei.

Satisfăcându-i-se dorinței, colegul Frățilă urcă catedra și cu vocea sa clară și plăcută își cetește și espune vederile în această chestiune.

I-s'a și dat acestui elaborat deosebită ascultare, fiind întră toate deplin corespunzător atât ca fond cât și ca formă.

În legătură cu tema de sub întrebare, o altă surprindere plăcută ni-a făcut colegul Candid Popa, care asemenea a fost pregătit asupra temei, fără a fi fost anume încredințat cu lucrarea ei. Colegul C. Popa, — după cum însuși ni-a mărturisit, n'a avut pretenția a ne presenta o lucrare completă, ci ni-a făcut o schiță sau mai bine zis un resumat al cauzelor, cari contribue la rēul de sub întrebare:

Stându-mi la dispoziție resumatul dlui Popa, îl pun la dispoziția stim. cetitorii.

După părerea dñsului ar fi:

I. Cause, cari depind de la învățătoriu.

II. Cause, cari depind de la popor.

III. Cause, cari depind de la preot ca director școlar.

IV. Cause, cari depind de la comitetul parochial ca senat școlar.

V. Cause, cari depind de la protopop ca inspector școlar confesional.

VI. Cause, cari depind de la autoritatea supremă școlară (consistoriu), și

VII. Neajunsuri, cari nu cad nici în cercul de activitate al învățătorului și nici în al corporațiunilor resp. factorilor amintiți; va să zică, ar fi un fel de cause generale independente de cei amintiți.

Ad I. La învățătoriu află:

1. Lipsa de vocațiune și însușețire pentru chemarea sa.

2. Lipsa de interes, abnegațiune, punctualitate, conștientiositate, dibăcie, îndemănare, tact pedagogic, talent pedagogic, metod și procedură.

3. Lipsa de pregătire în cele practice (an IV de pedag.).

4. Nu ține școlă de repetiție regulat.

5. Nu ține prelegeri la popor.

6. Se ocupă cu afaceri private, cari îl rețin de la cele școlare.

7. Știm, că de la învățătoriu, ca să fie bun educator se mai cer și unele calități personale, cari presupune, că nu le are. Înainte de toate se cere:

a) ca el să fie bine educat, numai atunci va pute educa pe altul;

b) înfățișarea sa și preste tot educatorul să fie om de model, icônă vie înaintea tuturor în și afară de școală, în toate acțiunile sale;

c) să nu i lipsescă autoritatea necesară;

d) să fie om de caracter;

e) să fie cu iubire față de semenii sei;

f) să nu trecă cu vederea însușirile rele ale elevilor;

g) să pretindă de la elevi împlinirea datorințelor lor;

h) să i apere de influențe vătămătoare sănătății. Vădând toate aceste poporul nostru la învățătoriu, cu timpul se va desvolta în el simțul de a pune mai mare preț pe școală și resp. pe învățătoriu;

i) să desvölte în elevi interes pentru aceea ce le predă;

j) să nu i lipsescă disciplina pedagogică.

Ad II. La popor află:

1. Încăpăținare de a nu alege învățătoriu definitiv (aici enumără relele ce rezultă din această).

2. Rēul înrădăcinat în popor, că învățătorii și preste tot învățații nu-i vreau binele și prosperarea lui.

3. Disgustul ce l' are față de clasa inteligentă, din care cauză învățătoriu nu e respectat, nu e pus în diregătoriile bisericești.

4. Individualitatea poporului și credința greșită, că poate trăi și fără carte, ca tata, moșul și a.

5. Natura ce-l înconjură, de-și la multe însuși e de vină.

6. Indolența de a nu l pute abate ușor de la obiceiuri rele, ca luxul, beutura ș. a., cari îl duc la sapă de lemn.

7. Rivalitatea dintră popore (tote aceste crede, că se pot delătura combatându-le prin predici).

Ad III. La preot ca director școlar susține:

1. Că nu inspecționează școala (arătând, cum are să facă aceasta).

2. Nu ține catechisatiune cu adulții, și predici în biserică pentru combaterea relelor și urmarea celor bune.

Ad IV. Scaunul școlar:

1. Nu se îngrijește de frecventarea școlei.

2. Nu se îngrijește de prevederea elevilor săraci cu recușite școlare.

3. Nu se îngrijește de solvarea salariului învățătoresc.

4. Nu controlă pe învățătoriu.

5. Nu pōrtă grijă de localul școlei, cu un cuvânt denegă sprijinul atât de necesar învățătorului.

Ad V. La domni protopopi observă:

1. Că nu controlă în de-ajuns pe învățătoriu (școala).

Ad VI. Vener. consistoriu îi observă:

1. Că numește învățători ômeni fără pregătire.

2. Nu exercită destulă controlă.

3. Nu dispune întregirea în mod definitiv a posturilor vacante, unde funcționează învățători neescepționabili.

4. Nu pune în ființă anul al IV-lea de pedagogie.

Ad VII. Întră cauzele generale amintește:

1. Lipsa de învățători deplin cualificați.

2. Pedecile ce se ivesc în calea progresului, cum e naturelul elevului, obiceiurile

rele înăscute, și cu cele ce și-le însușeste copilul în unele familii, starea materială a părinților, societatea, talentul, diligența, etatea și altele, cari dau elevului direcțiune contrară educațiunei.

3. Nestabilitatea învățătorilor.

4. Divergențele dintră învățătoriu și preot, sau dintră învățătoriu și popor, pentru nerespectarea drepturilor aceluia.

5. Lipsa de localuri corespunzătoare.

6. Lipsa unui organ pedagogic.

7. Cualificațiunea unor învățători, câștigată pe cale extraordinară.

8. Lipsa de biblioteci școlare și populare.

9. Lipsa de manuale potrivite pentru școală.

Aceste în general le află ca pedeci în calea progresului, pe cari delăturându-le, crede că am pute progresa și noi în rēnd cu celelalte popore conlocuitoare în această patrie.

Resumatul învățătorului Popa e întim-pinat de complăcerea tuturor.

Domnul comisariu la dorința membrilor anunță, că atât elaboratul colegului Frățilă cât și resumatul lui Popa se se privescă ca rezultat al conferinței noastre și se se accludă ambele la protocol.

În conformitate cu punct 10 din instrucțiune, membrul comisiei permanente M. Frățilă, propune următoarele teme pentru conferința viitoare.

1. Statorirea materialului de învățământ din religione pentru anul I de școală, însoțit de o prelegere practică, anume: Instrucțiune intuitivă despre Dzeu, de I. Nicolae, recensent Oprea Olariu.

2. Ce acitivitate trebuie să desvölte învățătoriu pentru perfecționarea sa proprie? de Eugen Crăciun, recensent Toma Măhăra.

3. Cunoșterea legii privitoare la fondul de pensii (acesta are să o lucre comisია alăsa în ședința I).

4. Tractarea melodiei în mod practic cu elevii, de Ioan Banciu, recensent C. Popa.

5. Un învățătoriu din Sibiu să arete sporiul ce-l poate face în o oră cu elevii din 6 despărțeminte.

Acesta o ia asupra sa inv. C. Popa.

Comisia alăsa în ședința I. pentru a face colectă întră membrii conferinței în favorul fondului Dr. Barcianu, raportăză că au încasat 61 cor. (Notez, că dl comisariu Ivan a completat-o la 100 cor).

Cu aceste terminându-se obiectele puse la ordinea zilei, dl comisariu mulțamește membrilor pentru interesul manifestat, în special celor ce au luat parte activă la desbateri, mulțamește apoi protopresbiterului din Sibiu, dl Ioan Papiu, care ne-a onorat cu prezența la două ședințe cum și dlui subinspector școlar Mirtse, ear' în numele învățătorilor mulțamește dlui comisariu pentru înțelepța conducere inv.-director C. Hămbășan, după care ședințele actuale se declară încheiate. c.

Incunoștințare.

(Pentru membrii conferențelor învățătoarești din cercul Sebeșului.)

Fiind impedeat de a conduce conferențele învățătoarești din cercul Sebeșului la termenul hotărît, am amânât ținerea aceluia, cu consensul Vener. Cons. archid. În conștelegere cu domni protopresbiteri concernenți am fixat termenul nou pe 8, 9 și 10 Maiu st. v. precum am comunicat on. membri și prin oficiile parochiale.

Conferențele se vor ținé în școala gr. or. română din Alba-Iulia oraș. La 8 ore dimineața se va oficia liturgie și îndată după biserică se vor începe ședințele, pentru cari s'a compus următorul program:

1. Temele date de Ven. Consistoriu.

2. Deliberare asupra planurilor pentru împărțirea orelor la școlele populare, elaborate de conferința învățătorilor din cercul Sebeșului.

3. Observațiuni metodice asupra problemei de a se învăța mai cu succes cetirea, scrierea și socotirea.

4. Compozițiile și modul cel mai potrivit de coregere.

5. Despre valdorea practică a învățării gramaticii limbii române în școlele populare.

6. Jocurile și gimnastica în școlele populare.

7. Lecțiunile practice:

Nașterea lui Iisus Christos. — Solomon.

Mănăstirea Argeşului, poezie. Determinaţiunile, de loc, de mod, de timp şi de cauză. Obiectul indirect. Invăţarea unei litere, în cl. I. — Despre virgulă. Analizarea unei poezii în anul ultim de şcoală (alegere liberă).

A gyümölcsös kert. Az élés-kamra.

Predarea numărului 10. Adunarea cu numerii 1—10 (recapitulare după ce se cunosc numerii 1—10 şi operaţiunile lor). Adunarea, în scris (după ce au premers operaţiunile pentru cunoscerea numerilor). Impărţirea, în scris; ambii factori de o singură cifră. Scrierea şi citirea numerilor de trei cifre.

Cercul Sebeşului. O lecţiune despre Franţa (alegere liberă).

Dilatarea corpurilor solide, prin căldură. Electricitate.

La această conferinţă se va face raport din partea comisariatului asupra celor îndeplinite în chestia proiectatei societăţi de asigurare a învăţătorilor şi preoţilor gr.-or. rom. din archidieceasă.

Pe lângă domnii învăţători, membri ai conferinţei, sunt invitaţi şi On. domni preoţi din tratele protopresbiterale ale conferinţei cercului Sebeş.

Braşov, 26 April v. 1903.

Dr. Iosif Blaga,
profesor, comisariu consistorial.

Pentru catedrală.

La colecta pentru zidirea catedralei în timpul mai recent s'au făcut următoarele contribuiri:

1. Biserica din Boiţa (prot. Sibiu) cor. 300
 2. Stefan Moga, fraznelar în Sibiu " 200
 3. Dr. Aurel Vlad, dir. de bancă în Orăştie, " 150
 4. Ioan Branea, paroch în Măierău " 100
 5. Constantin Micu, paroch în Vima-mare (tractul Dej) " 100
 6. Constantin Pop, funcţionar la „Albina”, şi-a ridicat oferta de la 60 cor. la " 100
- Tot asemenea parochul emer. din Tilişca, Petru Juga sen.

NOUTĂȚI

Numire de episcopi. Folia oficială de astăzi aduce numirea P. S. Sale episcopului Dr. Demetriu Radu, de episcop gr. cat. la Oradea Mare, şi a domnului Dr. Vasile Hossu, prelat papal şi canonic metropolitan în Blaj, de episcop gr. cat. la Lugoj.

Dispoziţiuni nou ministeriale — întru combaterea alcoolismului. Ministrul reg. ung. de culte şi instrucţiune publică, Dr. Iuliu Wlassics, prin un circulariu adresat zilele acestea comisiunilor administrative municipale, recercă aceste comisiuni să facă congregaţiunilor propuneri în sensul, ca adulţii în etatea obligativităţii de a cerceta şcoala, adică sub anul de etate 15, să nu fie ertaţi a cerceta birturi, restaurante, cafelele şi localuri publice de petreceri, nici chiar în societatea părinţilor, ear' părinţii cari şi-ar duce copiii în astfel de localuri, ori birtaşi cari ar primi şi tolera în localurile de birt, etc. copii sub anul de etate 15, să fie pedepsiţi cu amendă până la 100 corone. Totodată cere ministrul, ca despre sörtea acestor propuneri să se facă raport.

O altă dispoziţiune a ministrului, întru combaterea alcoolismului e, că a dispus, ca în statutele reun. unilor de adulţi în şirul scopurilor urmărite de aceste reuniuni să se suscâpă: îndemnarea tinerimei la viaţă cumpetată şi reţinerea ei de la cercetarea birturilor şi altor localuri de categoria birturilor.

Nou proces de „agitatie”. Sâmbătă (16 Maiu st. n.) se va petrece la curtea cu juraţi din Cluj procesul intenat „Libertăţii” (Orăştie) pentru pretinsă „agitatie”, cuprinsă în articolul „A murit Mateiu şi cu el dreptatea”, scris de Ioan Moţa şi publicat în ajutorul desvélirii statuei din Cluj a regelui Mateiu Corvinul.

Post de medic. Cu termin până la 17 Maiu st. n. e publicat concurs la postul de medic cercual în cercul „Şistaroş”, compus din comunele Şistaroş, Labaşint, Cuveş, Chizdia, Chichiş, Secaş, Crivobara şi Vizma. Dotaţie 1400 corone salariu, 200 corone relet de cuartir şi taxele statutare pentru cercetarea bolnavilor. Petiţiunile concursuale sunt a se trimite protopretorului Bathóry în Lipova (Lippa).

Ştefan Filep de Remetea, president de tribunal în pensiune, membru virilist al congregaţiunii comitatului Sătmár, etc. a încetat din viaţă în etate de 80 ani, după un morb scurt, în 10 Maiu la 11 ore sêra. Osemintele defunctului s'au astrucat după ritual gr.-cat. în 13 Maiu la 3 ore p. m. în cimiteriul familiar din Remetea, comit. Sătmár. Fie-i fêrina uşoară şi memoria eternă!

† Veronica Stanciu. În 25 l. c. st. v. la 9 ore a. m. a rēposat în comuna Vaidasig mama învăţătorului de acolo, Veronica Stanciu n. Sas, fiind împărtaşită cu sf. cuminectură. Singurul ei fiu pe car. l'a avut este învăţătorul de acolo, şi pe care în continuu l'a chiamat la pat în decursul bôlei, dar' tocmai în ziua când a murit, învăţătorul era dă la excursiune cu învăţătorii tractelor Lupşa şi Turda la salinele din Uiora, unde i-a mers ştirea apoi că mama lui e mörta. Inmormântarea s'a făcut în 26 l. c. d. a. la 3 ore, şi a fost inmormântată în cimiteriul gr.-ort. din Vaidasig. Corul funebral l'au format unii dintrî învăţătorii, cari au luat parte la conferinţă. O jeluşte fiul ei cu familia cum şi alte rudeni mai de aproape.

Emigrări în massă. Se raportază din Timişoara, că în timpul din urmă emigrările au luat dimensiuni fôrte mari. Dumineca trecută au emigrat 100 de inşi, mai fiind încă gata de plecare vr'o şeptezeci de inşi. Acestă epidemie emigration-lă, de altcum, bântue în întreg sudul ţerii, şi ce e mai semnificativ, emigrează nu numai ômenii sâraci, ci mulţi şi dintrî cei cu stare bună. Din trei comune au emigrat în timpul din urmă 900 de inşi, dintrî cari cei mai mulţi aveau stare materială destul de bună.

Premii pentru cultivătorii şcoalelor de pomi. Ministrul reg. ung. de agricultură face cunoscut, că din fundaţiunea făcută de institutul de credit hipotecar (töldhitelintézet) va distribui în anul acesta un premiu de 600 corone, două de câte 400 corone şi 18 de câte două sute corone cultivătorilor (ingrijitorilor) şcoalelor de pomi. Pot concura la premiile aceste grădinari şi învăţători, fiind luaţi în deosebită consideraţiune învăţătorii cari cultivă (ingr jesc) în chip de model şcole de pomi în ţinuturile devastate de filoxeră. Petiţiunile concursuale sunt a se trimite ministrului, pe calea inspectoratelor şcolare, până cel mult la 1 Iuliu st. n.

Din Cinadie (tractul Mercurei) ni-se scriu lucruri bune. Invăţătorea noastră de acolo, dşora Ana Crăciun, a dat examen fôrte bun cu şcolarii ei, pe cari, prin tratate corectă, i-a ştiut aduce să cerceteze regulat şcoala. Examenul s'a ţinut în 22 April v. în prezenţa admnistr. protop. Avram Păcurariu, a notar ului comunal (ungur) a primariului (Sas) şi a unor părinţi. Toţi s'au depărţat de la examen mulţamiţi cu cele vêdute şi auzite.

Iubileul oraşului New-York. În 26 Maiu st. n. se implinesc 250 de ani, de când vechiul New-Amsterdam a devenit oraş şi în loc de New-Amsterdam a luat nume New-York. Acest însemnat aniversal va fi serbat cu mare solemnitate; president al festivităţilor jubilar va fi majorul Low, ear' discursul jubilar îl va rosti James Grant Wilson. — New-Amsterdam a fost fondat în 1612 prin olandezi (prima biserică i-a fost zidită în 1642); numele New-York şi-l are de la ducele York, din 1653, când olandezul New-Amsterdam ajunsese deja în posesiune engleză. În 1785 s'a ţinut în New-York primul congres, în care se discuta deja despre unirea statelor nord-americane, ear' în 1789 a fost ales, în New-York, primul president al Statelor Unite (marele William Washington).

Mörte — din muşcătură de şerpe. Soţia pădurariului Németh Stefan din Salobagiu (Szaldobagy) în Bihor, în una din zilele trecute lucrând des de dimineţă în grădină, a sărit la ea un şerpe şi a muşcat-o de mână. Bărbatul ei a dus-o imediat în spital la Oradea, dar' acolo medicii au constat că nu-i mai pot ajuta nimic, fiindu-i deja otrăvit sângele. Nenorocita a murit.

Ne-grijă ucigaşă. Soţia lui George Magheţ din Buziaş (lângă Timişoara) având Joi (septemăna trecută) să spele rufe, şi-a încălţat apa la foc făcut în curte. Un copil de doi ani al ei rămânând singur şi jucându-se în jurul căldării de pe foc, a cădut în ea cu capul în jos. Când au observat nenorocirea părinţii copilului, mititelul era total fêrt în căldare.

Dramaturgi români — pe scene ungureşti. În 14 Iunie st. n. elevii şi elevele şcoalei teatrale din Budapesta a lui Solymosi Elek vor juca în „Teatrul Naţional” din Budapesta drama „Napasta”, scrisă de Caragiali şi tradusă în limba magiară de Dr. G. Alexici. Dl Solymosi, în fruntea unei trupe teatrale va da în cursul verii reprezentaţiuni în mai multe oraşe cu poporaţie românească, cum sunt: Sibiu, Braşovul, Aradul, Clujul, Timişoara, Lugojul, Caransebeşul, Oradea-mare, etc. În repertoriu va avé, în traducere ungurească, piesele „Napasta” de Caragiali, „O lecţie” de Radu Rosetti, şi altele.

Bismarck despre gazetari. Omul de fier, marele cancelar al Germaniei, principele Bismarck zicea, că dintr'un redactor bun poţi face cu uşurinţă un secretariu de stat, la externe sau la interne; pe când dintr'o duzină de consilieri intimi nu vei pute face un bun redactor! Şi avea dreptate Bismarck. Ba din un bun redactor faci şi ministru. Dovadă genialul ministru de finanţe al României, dl Emil Costinescu, care şi-a început cariera ca redactor al ziarului „Românul”, condus de nemuritoriul C. A. Rosetti.

Din Galaţi ni-se scriu următoarele: Concertul împreună cu producţiune teatrală, arangiat în legătură cu conferinţa învăţătorescă din cercul al II-lea Făgăraş în Galaţi la 6 Maiu a. c. n., a avut succes deplin mulţamitor. Grupul de tineri inteligenţi din Făgăraş şi Galaţi au executat programul în mod laudabil. Sala spaţioasă din grădina „Apor” din Galaţi, de astădată a fost plină de public ales; toţi învăţătorii adunaţi la conferinţă în frunte cu comisariul consistorial Preaon. Domn Mateiu Voilean, aesor consistorial în Sibiu, — apoi o parte din inteligenţa română din Făgăraş, şi familii mai de frunte din poporul nostru din Galaţi. Comitetul parochial al ac stei comune a ţinut buna regulă alătura cu emisul pretorial, domnul Trepces, director de poliţie din Făgăraş.

Venitul acestui concert fiind destinat pentru şcoala confesională din Galaţi, epitropia parochială a încasat preste tot 102 corone 90 fileri, din care sumă detrăgându se spese de 82 corone 90 fileri, — venitul curat de 20 corone s'a administrat în fondul bisericeii pentru procurarea de recuise şcolare. Suprasolviri au încurs de la Preaon. Domn Mateiu Voilean, aesor consistorial, 3 corone, Ioan Dejenariu, comptabil, 1 coronă, Nicolau Mihaiu, notariu comunal în Şona, 1 coronă, Dr. Pintia, candidat de avocat, 1 coronă; ear' cu oferte au contribuit Dr. Octavian Vas, avocat, 4 corone, Ioan Popiţia, paroch, 2 corone, Clement Grama, notariu, 2 corone şi Nicolau Aron, paroch, 2 corone. Tuturor în numele şcoalei prin acestă li-se aduce mulţamită. Din şedinţa comitetului parochial din Galaţi ţinută la 10 Maiu 1903 st. n. Nicolau Aron, president.

Diorama. În strada Cisnădiei (Sibiu), în localităţile în cari era mai nainte catenăua Lazar, A. Wodak a deschis o dioramă bine aranjată şi vrednică de a fi vizitată. E deschisă ziua întregă. Atragem atenţiunea cetitorilor asupra ei.

„Purtare mârşavă şi dēmnă de dispreţ”. În Iannariu a. c. medical Arnulf Weisenmüller din Dörseldorf povestise în o societate, că baronul Loew, locotenent la regimentul de ulani de acolo, sub nume fals ţine cuartir în o parte mai nefrecventată a oraşului, unde-şi dă întâlnire cu soţia avocatului Max Eck. Ajungând acestea la cunoştinţa avocatului a cerut clarificări de la baronul, care a declarat pe cuvântul de onore, că cele clevetite de Weisenmüller sunt minciuni, şi că nu a avut şi nu are relaţiuni cu soţia lui. În urma acestora, în 1 Februaru avocatul Eck şi locotenentul baron au bătut pe Weisenmüller cu biciuşca în casină. Bătutul a f cut contra lor arătare criminală. Urmarea acestora a fost, că soţia avocatului s'a sinucis, la ce locotenentul a mărturisit apoi lui Eck, că cele ce a zis despre el Weisenmüller sunt adevărate. Autorităţile militare, drept pedepsă pentru purtarea necinstită a locotenentului l'au escumunicat din şirul oficerilor, ear' zilele trecute ajungând la pertractare arătarea făcută de Weisenmüller, baronaşul a fost osândit la 6 luni temniţă ordinară. În motivarea sentinţei tribunalul zice că purtarea lui în afacerea acestă a fost „mârşavă şi dēmnă de dispreţul tuturor”.

Cine este torturat de reumatism, de podagră, tuituri de urechi, migrenă, acela se întrebuinţeze crucea după electromagnetă nr. 86,967 R. B. inventată de dl Albert Müller (Budapesta, V. Vadasz utca nr. 42/V), care cruce în vindecarea amintitelor morhuri este neîntrecută. Nenumărate sunt epistolele de mulţamită trimise inventatorului, cari toate sunt bune dovezi despre efectul minunat ce-l are crucea acestă. Întră acestea amntim pe cea a lui Ludovic Weiser, instructor de pian în Pojon, care recunoşte efectul aceleia în cuvinte fôrte măgulitoare.

Cărţi şi reviste.

„Transilvania” şi „Analele” Asociaţiunii pentru literatura română şi cultura poporului român, fascicoul II. (pe Martie-April), a apărut cu următorul sumariu: Părerile romanistilor în chestia ortografiei române, de Aurel Şuluţiu; O scrisore a lui Obedenaru către Miklosich în chestia dialectului român din Macedonia, de Iosif Popovici; Gaston Paris, de Iosif Popovici; Câteva pagini din trecutul comunei Selişte (schiţă istorică), de Ioan Lupaş; Amintiri din epoca sclăviei, de Iosif St. Şuluţiu; Istoria şcoalelor năşedene (urmare din fascicoli anteriori), de Virgil Şotropa; Pentru frunţaşii români din Maramurş, de S., apoi cronice şi bibliografie. În „Anale” sunt publicate procese verbale luate în şedinţele comitetului central, raport asupra planurilor pentru zidirea casei naţionale, şi ştiri din despărţeminte.

„Transilvania” apare în şase fascicoli pe an şi costă 10 corone. Membrii Asociaţiunii o capetă gratis. Direcţia: Sibiu, strada Morii Nr. 8.

„Luceafărul” revista tinerimei române de la universitatea din Budapesta, a apărut dto 1 Maiu st. n. cu următorul sumariu: „Interzicerea istoriei Românilor în tôte statele austriace”, de Vasile Pêrvan; 1 Maiu (schiţă), de Simin; Ambitiia (noveletă), de V. Moldovan; La Paloma (Din amintirile unui diplomat), de Enea P. Bota; Invinşă (novelă), apoi două poezii, cronică (despre încetarea apariţiei Tribunei), bibliografie şi „Pošta redacţiei”.

„Luceafărul” apare în Budapesta (strada Zöldfa 11, III. 23) la 1 şi 15 a lunii şi costă 10 corone pe an.

„Cântările funebreale” pentru cor bărbătesc în 4 voci, de Dimitrie Cunţanu. Broşura cuprinde pe 19 pagine următoarele cântări: 1. „Româniime mult cercată”, Imn, la mormântul Marelui Andreiu, textul de Z. Boiu. 2. „Amin”, Troparele: „Cu duhurile dreptilor” şi „Tu eşti Dumnezeu, carele te-ai pogorît în iad”. 3. Tôte răspunsurile la Ectenii. 4. „In veci pomenirea lui”. 5. „Cu adevărat desertăciune sunt tôte”. 6. „Cu sinţii odihneşte Christose”. 7. „Venii fraţilor să dăm mortului sârutarea cea mai de pe urmă”. 8. „Sfinte Dumnezeu”. 9. „Plâng şi mă tânguesc”. 10. „Aliluia” şi Tropariul: „Cela ce cu adâncul înţelepciunii”.... la Părăstase. Aceste cântări, în broşuri legate, se pot procura de la librăria archidieceasană în Sibiu cu preţul de 2 corone şi 20 fil. plus porto postal nerecomandate 10 fil., recomandate 55 fil.

În Tipografia archidieceasană a eşit de sub tipariu Liturgierul (cu litere latine) revisuit şi retipărit cu binecuvântarea Înaltpreasfinţiei Sale dlui Ioan Metianu, archiepiscop şi metropolit. Cuprinde, pe lângă cele trei liturgii, şi rugăciunile ocazionale din liturgierul vechiu şi număroase îndrumări tipicale pentru toţi slugitorii la altariul Domnului, precum şi „Rânduiala chiamării Duhului sfânt”, reclamată din mai multe părţi. Se estinde pe 42 côle de tipariu şi se presintă şi din punct de vedere tehnic ca o carte ce face cinste tipografiei archidieceasane. Se pôte procura de la Librăria archidieceasană din Sibiu (Nagyszeben). Preţul: broşat cor. 6 —, legat cor. 8 —.

Oficială.

Trecând deja terminul pentru solvirea premiilor de asigurare, atragem prin acestă atenţiunea tuturor oficiilor parochiale, ca fără amânare să cerceteze, dacă în comunele lor s'au solvit ori nu acele premii, şi la cas de nesolvire să facă imediat paşii de lipsă pentru trimitearea premiilor la cassa archidieceasană.

Posta redacţiunei.

Selişte. Primit. Trimite continuarea.

Ponor. Se va publica nu preste mult. Puţină răbdare.

Vocabulariu portativ german-magiar-român, magiar-german-român și român-german-magiar, de Heinrich Schlandt, prof. gimn. Prețul unei părți singuratică este 20 fil.; toate trei părțile broșate la oaltă costă 60 fil., plus 5 fil. porto postal.

Librăria archidieceșană.

În „Biblioteca scriitorilor români” au apărut V. Alecsandri: **Opere complete, volumul II.**

Teatru.

Cuprinde: Șoldan Vitézul. — Mama Anghelușă. — Herșcu Boccegiul. — Clevetici. — Sandu Napoală. — Surugiul. — Ion Păpușariul. — Cucóna Chirița. — Barbu Lăutarul. — Paraponisitul. — Kera Nastasia. — Haimana. — Gură Cască. — Stan Covrigariul. — Vivan-diera. — Păcală și Tindală. — Scara Măței. — Craiu nou. — Hartă Răzășul. — Rămășagul. — Peatra din casă. — Nunta țărănească. — Chirița în Iași. — Chirița în provincie. — Prețul: 1 cor. 50 fil., plus 20 fileri porto postal.

Librăria archidieceșană.

Biblioteca „Bunul econom”

- Nr. 1. Nutrețurile ierbóse, cositurile (fênațele) prepararea fênelui și pășunile.
 „ 2. Economia porcilor, oilor și caprelor.
 „ 3. Sêmênța plantelor agricole și sêmênța lor.
 „ 4. Îngrijirea plantelor în cursul vegetațiunii. — Recolta cerealelor.
 „ 5. Economia vitelor sau zootechnia generală.
 „ 6. Agrologia sau cunoșterea pământurilor și mijlocele de a le îmbunătăți.
 „ 7. Agricultură generală — Lucrarea pământului (Plugul, Grapa, Tăvălugul și alte instrumente de măruntit pământul).
 „ 8. Îngrășăminte. — Irigațiunile. — (Udarea pământului).
 „ 9—10. Prăsirea păsărilor de casă (galițe, hoare). Găinile, curcile, găinușele (bibilicele), găștele, rațele, porumbii (porumbelii).

Prețul fiecărui număr 30 fil. — Se poate procura de la

Librăria archidieceșană.

Momente din viața bisericească

a Românilor ortodocși din Transilvania. 1780—1787. De Mateiu Voileanu, asesor consistorial. — Se poate procura de la **Librăria archidieceșană** cu prețul de 80 fil. plus porto 10 fil.

Drepturile și datoriile învățătorilor (învățătoarelor) români.

Pentru învățătorii și învățătoarele române de la școlile populare elementare superioare și civile; pentru elevii și elevele de la preparandii și de la cursurile pentru asile de copii; pentru senat școlare (scaune școlare, eforii) confesionale; pentru preoți, direcțiuni școlare, autorități bisericești, susținători de școle; pentru inspectorate confesionale diecesane și pentru antistii comunale. Pe temeiul legilor, regulamentelor, ordinațiilor, instrucțiilor, hotărârilor și decisiunilor principiare, scrisă și compusă de Dr. Mihai Szabó, inspector regesc al comitatului Torontal, tradusă de Eugen Zaslo, profesor. Se poate procura de la autor în Becicherecul-mare (N.-Beeskerek). Prețul 5 cor. 20 fil.

Se poate procura de la **Librăria archidieceșană din Sibiu**.

Vasile E. Moldovan

Meteor * Dușmănie

— Romane —

Se pot procura de la **Librăria archidieceșană**.
 Prețul fiecărui roman
 1 cor. + 10 fileri porto.

De la Librăria archidieceșană

se pot procura următoarele cărți:

Nuvel și schițe, de I. Al. Brătescu-Voinești 1.50

Biblioteca internațională:

1. *Minciunile convenționale*, de Max Nordau cor. 3—
 2. *Robia femeiei*, de Stuart Mill 1.50
 3. *Educațiunea intelectuală*, de Spencer 2—
 5. *Este omul liber?*, de Renard 1.50
 6. *Cântece populare din Muscel*, de Rădulescu-Codin 2.50
 7. *Copilăria și adolescența*, de E. Legouvé 2—
 8. *Novele originale*, de Ch. Silvan 2.50
 9. *Dare și avere*, de Freytag, volumul I 3.50
 10. *Dare și avere*, de Freytag, volumul II 3—
 11. *Omul genial*, de Türk 2—
- Novele, de Dului Zamfirescu 5—

Novele, de Slavici, volumul I, cuprinde:

Popa Tanda, Scormon, La crucea din sat, Gura satului, Budulea Taichii, Bobocel, Vecini I și II; volumul II, cuprinde: O viață pierdută, Móra cu noroc, Norocul, Comóra; fie-care volum 4—

Novele, de N. Gane, trei volume, à 2—
 Poesii, de Matilda Cugler Poni, ed. II. 4—
 Poesii, de A. Vlăduță, ed. completă 2.50
 Astra, de Dito și Idem, trad. de Gion 6—
 Poesii, de Iacob Negruzzi 2—

Serieri complete, de I. Negruzzi:

- volumul I: Copii de pe natură, Scriitori 5—
 volumul II: Poesii, satire, epistole, idile, balade, poezii lirice, idei și maxime 4—
 volumul III: *Mihail Vereanu*, (Primblări prin munți) 5—
 volumul IV: *Teatru* (Nu te juca cu dracul, Împăcarea, Amor și violență, O alegere la senat, O poveste, Beizadea epaminonda) 5—
 volumul V: *Pe malul mării, Din Carpați*, traduceri din Schiller: Hoții, Conjurația lui Fiesco la Genova 5—
 volumul VI: traduceri din Schiller: Cabala și Amor, Don Carlos, Maria Stuart 5—
 Amintiri din pribegia după 1848, de Ioan Ghica, 9 scrisori către V. Alecsandri 6—

A eșit de sub tipariu în Tipografia archidieceșană:

APOSTOLUL

— cu litere latine —

cu binecuvântarea I. P. S. Domn Ioan Metianu, arhiepiscop și metropolit și se află de vânzare la **Tipografia și Librăria archidieceșană în Sibiu** cu prețurile: broșat **7 cor.**, legat în pânză neagră **9.50 cor.**, ediție de lux broșat **8 cor.**, legat după cum se comandă.

Op. premiat de Academia Română.

Semințe

din

Agrul lui Christos.

Cuvântări bisericesci

de

Zacharia Boiu,

asesor consistorial, protopresbiter etc.

Cu binecuvântare arhierescă.

- Tom. I.: **cuvântări la toate Duminecile de preste an.**
 „ II.: **prasnicele și sărbătorile, precum și la casuale bisericesci.**
 „ III.: **cuvântări la înmormântări parastase etc.,**
 Prețul fiecărui tom 3 corone și porto postal.

Se află de vânzare la **autorul și la**

Tipografia și librăria Archidieceșană Sibiu

Tot aici se află „**Cuvântări funebreale și memoriale**”, 1889, de același autor, cu prețul redus de la 3 corone la 2 corone.

La **Librăria Tipografiei archidieceșane din Sibiu** se află de vânzare:

Ciaslov (orologion)

tipărit cu litere străbune, cu binecuvântarea Înaltpreasfântiei Sale Domnului **Ioan Metianu**, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Metropolit al Românilor din Ungaria și Transilvania.

Tabela de materii: Polunoșnița de toate zilele. — Polunoșnița Sâmbetei. — Rânduella Uteniei — Ciasul dintâiu, al doilea și al șeselea. — Rânduella Obedniței. — Ciasul al nouălea. — Rânduella Vecerniei. — Pavecernița cea mică și cea mare. — Slușba sfintei cuminecturi. — Cinstitul Paraclis. — Rugăciunile de masă. — Troparele și Condacele Triodului și ale Penticostariului. — Troparele învierii, Bogorodicele și ipacoi la cele 8 glasuri. — Troparele morților. — Troparele preste săptămână. — Troparele și Condacele sfinților de obște după rânduella Sinacsariului. — Bogorodicele troparelor ce se cântă preste tot anul la Vecernie și la Utenie. — Sinacsariul pe toate lunile. — Pășchălia, care cuprinde 16 rubrici cu datele respective, începând cu anul 1901 până inclusiv 1952. — Explicare despre rubricile Pășchăliei și folosirea acelor. — Însemnarea cum se cetesc Evangeliile Voscesnelor dela Dumineca întâia după Rusalii, a tuturor sfinților, până la a cincina Duminecă din Postul mare, preste toți ani.

Format octav, 397 pag. Prețul: broșat **2 cor.**, legat în pânză **2 cor. 40 fil.**, legat în piele roșie cu copcii **4 cor.**

Losuri de clase

ungare

Prețurile losurilor originale pentru clasa I.:

întregi à **12 cor.**, jumătăți à **6 cor.**, pătrare à **3 cor.**, optimi **1 cor. 50 fil.** În cele 6 trăsuri ale viitoarei loterii, cari urmăză după oaltă, se sorteză din **110.000 losuri esistente 55.000**, prin urmare **jumătate** în sumă totală de **14 MILIÖNE și 459.000 corone în bani** în favorul proprietarilor de losuri.

CASA NAȚIONALĂ DE SCHIMB, SOCIETATE PE ACȚII, BUDAPESTA, GISELAPLATZ nr. 1 (PALAIS HAAS)

[62] 3—3

În Sibiu și jur am plătit până acum 2 câștiguri mari și numeroase câștiguri mici.

Cele mai multe câștiguri principale s'au dobândit cu losuri vândute de noi. Cumpărătorilor nostri de losuri oferim în toate privințele cea mai mare siguranță.

In 22 și 23 Maiu
tragerea

Câștiguri, în ori-ce mărime, plătim, și înainte de termenul de platire, **fără proviziune**, pe lângă păstrarea celei mai stricte discrețiuni. — Liste de trageri **oficiale** se trimit prompt. — **Planuri de joc** se trimit de-odată cu losul. — Ne rugăm, ca comanda să se facă cât de curând, altcum losurile ce le avem în deposit pot fi vândute în scurt timp.